

Oplegbrief van de PFAS-coördinatoren

Februari, 2024

Het afgelopen half jaar was de aandacht voor de PFAS problematiek in de Westerschelde onverminderd groot. In deze voortgangsrapportage beschrijven wij de voortgang van de activiteiten die wij coördineren. Naast de feitelijke voortgang zoals deze in de voortgangstabel is opgenomen, willen wij graag via deze brief een toelichting geven op de stand van zaken.

Bronaanpak

De structurele aanpak van de bronnen begint vorm te krijgen. In Vlaanderen heeft 3M aangekondigd versneld de productie van PFAS in de fabriek in Antwerpen te beëindigen. In Nederland maken Sabic en ATM vorderingen om de lozingen op de Westerschelde sterk te verminderen. Hoewel hiermee grote bronnen van verontreiniging worden aangepakt, betekent dit niet dat het PFAS probleem is opgelost. Naast de grote bronnen zijn er nog vele kleinere bronnen en veel PFAS is nog aanwezig in bodem en water en zal nog lange tijd aanwezig blijven. Daarom blijft onderzoek naar mogelijke blootstelling aan PFAS van groot belang.

Het RIVM is gestart met een groot landelijk programma die zich richt op de vermindering van blootstelling aan PFAS voor mensen en de oorzaken hiervan. In dit programma zal ook aandacht zijn voor de situatie in Zeeland. De komende periode zal duidelijk moeten worden hoe dit programma verder ingevuld gaat worden. Naast dit programma naar blootstelling wordt een opzet gemaakt voor een gezondheidsonderzoek naar de mogelijke gevolgen van blootstelling aan PFAS in Zeeland.

Contacten Vlaanderen

De overheden in Nederland en Vlaanderen hebben regelmatig overleg emissiebeheer en vergunningverlening en daarnaast ook via de Internationale Schelde Commissie. Rijkswaterstaat en de RUD Zeeland geven waar nodig input op vergunningsaanvragen waar lozingen van PFAS aan de orde zijn. Dit is een complex proces omdat verantwoordelijkheden, procedures en inhoudelijke vereisten in Vlaanderen anders zijn dan in Nederland. Wij staan in goed contact met onze Vlaamse counterpart en werken gezamenlijk aan procesmatige en inhoudelijke verbeteringen.

Onderzoeken

Het onderzoek van de RUD Zeeland naar aandachtslocaties in Zeeland is van start gegaan en zal inzicht geven in de omvang van de historische verontreiniging op risicolocaties in Zeeland. Waterschap Scheldestromen zal binnenkort de resultaten bekend maken van onderzoek naar de omvang van de lozingen via de rioolwaterzuiveringsinstallaties in Zeeland. Het onderzoek naar PFAS in zeeschuim is afgerond. In 2023 zijn we ook gestart met de impactanalyse waarbij wordt gekeken naar aanwezigheid van PFAS in het ecosysteem. De resultaten van dit onderzoek wordt eind 2024 gedeeld.

Zeeschuim en zwemwater

Naar aanleiding van vragen van de Zeeuwse recreatiesector over het zeeschuim rapport van het RIVM is overleg geweest met de sector om ze te informeren over wat wel en niet kan met betrekking tot recreatie in en rondom de Westerschelde en de Zeeuwse kust. Omdat PFAS ook in andere kustprovincies aanwezig is, trekt Provincie Zeeland hierin samen op met Provincies Zuid en Noord-Holland.

Communicatie

Sinds 2023 publiceren we de meetgegevens van PFAS via [PFAS data Westerschelde \(zeeland.nl\)](https://www.zeeland.nl/pfas). De website www.zeeland.nl/pfas wordt up-to-date gehouden met nieuws, onderzoeken en recente ontwikkelingen. De afgelopen periode is een aparte nieuwspagina [Nieuws over PFAS | Provincie Zeeland](#) aangemaakt waarop alle nieuwsitems in één overzicht staan.

Provincie Zeeland en GGD Zeeland nemen het voortouw om voor het komend zwemseizoen te komen met berichtgeving over waar rekening mee gehouden moet worden bij recreëren op en langs zwemwater. Die berichtgeving zal in het landelijk zwemwateroverleg (LZO) verspreid worden zodat alle kustprovincies dezelfde informatie verspreiden.

Ten slotte

Wij constateren met genoegen dat met deze en nog komende activiteiten het inzicht in de PFAS problematiek in Zeeland sterk is toegenomen en er inmiddels maatregelen zijn genomen om de grootste bronnen aan te pakken. Helaas zal hiermee de PFAS problematiek niet volledig worden

opgelost. Daarvoor is het noodzakelijk dat een zo breed mogelijk verbod op productie en gebruik van kracht wordt en de resterende bronnen worden aangepakt. In internationaal verband wordt daarom gewerkt aan een Europees verbod en aanpak van de bronnen via de Internationale Scheldec commissie.

Voor de aanpak van de Nederlandse bronnen wordt gewerkt aan een landelijk eenduidige interpretatie van wet- en regelgeving voor het aanscherpen van vergunningen. Hiernaast zal nog lange tijd aandacht nodig blijven voor de blootstelling aan PFAS die in ons milieu aanwezig is en de mogelijke gevolgen voor gezondheid van mens, plant en dier.

Martin van Gelderen

Maarten de Hoog